

Biuletyn Polonistyczny

22.11.2025

Data wydarzenia: 10.12.2025 g.10:00

Literackie dziedzictwo wysiedleń przemysłowych w PRL-u

Typ wydarzenia: Seminarium

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN

Ośrodek Studiów Kulturowych i Literackich nad Komunizmem IBL PAN zaprasza na seminarium otwarte pt. „Literackie dziedzictwo wysiedleń przemysłowych w PRL-u” z udziałem prof. dr hab. Marty Tomczok, które odbędzie się 10 grudnia 2025 o godzinie 10:00 w trybie online.

Zagadnienie wysiedleń przemysłowych nie jest obecne ani w historii społeczno-gospodarczej Polski, ani w jej historii kulturowej. Wiedza o tym, ile wsi wysiedlono po 1945 roku z powodu budowy kopalń węgla brunatnego czy siarki bądź rozbudowy przemysłu chemicznego, czy jak doświadczyli wysiedleń mieszkańcy, a jak przyroda, jest wciąż niewielka i w nikłym stopniu poszerzana. Wyjątkiem byłby przypadek Nowej Huty i częściowo Turowa.

Jednym z nielicznych śladów wysiedleń jest literatura – powieści społeczno-obyczajowe pisane przez zawodowych dziennikarzy, reportaże prasowe, ale i wiersze wysiedlonych. Celem seminarium będzie przybliżenie tej zróżnicowanej grupy tekstów w kontekście minionych procesów społeczno-gospodarczych i przedyskutowanie wątpliwości, czy warto je przywracać historii polskiej kultury – szczególnie w perspektywie wysiedleń przemysłowych, które nie przeminęły.

Marta Tomczok polska literaturoznawczyni, autorka pracy „Proza Leo Lipskiego. Poetyka i egzystencja”, w 2014 r. [habilitowała](#) się na podstawie pracy zatytułowanej *Metonimie Zagłady. O polskiej prozie lat 1987 - 2012*. W 2025 r. uzyskała [tytuł profesora nauk humanistycznych](#). Opublikowała liczne prace poświęcone historii literatury o Zagładzie. Związana Uniwersytetem Śląskim. Marta Tomczok to także badaczka kultury węgla oraz kultur regionów przemysłu ciężkiego w Polsce. Wraz z Pawłem Tomczokiem przełożyła „Węgiel. Kulturę i naturę” Ralpa Crane’a (Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2023).

Po link do spotkania prosimy pisać na adres mailowy:
katarzyna.chmielewska@ibl.waw.pl.

Adres: wydarzenie online

Opłata: bez opłat

Linki:

- <https://www.facebook.com/events/1384142163426704>

Słowa kluczowe: wysiedlenia, historia Polski, PRL, przemysł